

Sygn. akt I ACa 752/20, I ACz 323/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 sierpnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Jadwiga Chojnowska
----------------	---	------------------------

po rozpoznaniu w dniu 4 sierpnia 2021 r. w Białymstoku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **E. O. i W. O.**

przeciwko **K. P., (...) Spółce z o.o. w (...) Spółce z o.o. z w W.**

o zwolnienie spod egzekucji

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 19 października 2020 r. sygn. akt I C 233/20

oraz zażalenia pozwanego (...) Spółki z o.o. w R. na punkt II wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 19 października 2020 r. sygn. akt I C 233/20

I. **oddala apelację;**

II. **oddala zażalenie;**

III. **zasądza od powodów na rzecz pozwanego (...) Spółki z o.o. w R. kwotę 1.000 (jeden tysiąc) złotych tytułem zwrotu części kosztów postępowania apelacyjnego.**

(...)

UZASADNIENIE

E. O. i W. O. w pozwie skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. w R., (...) spółce z o.o. w W. wnieśli o zwolnienie spod egzekucji nieruchomości położonej w W., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Wyszkowie prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...), zajętej w postępowaniu egzekucyjnym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) -J. J. w sprawie o sygn. akt Km 903/17.

W odpowiedzi na pozew każdy z pozwanych wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z 19 października 2020 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce oddalił powództwo i zasądził od powodów na rzecz pozwanego (...) sp. z o.o. w R. kwotę 1.426 zł tytułem zwrotu części kosztów postępowania, w tym kwotę 1.000 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd ten ustalił, że będąca przedmiotem sporu zabudowana nieruchomość położona w W. wraz z inną zabudowaną nieruchomością (nieobjętą niniejszym sporem) położoną we wsi L. (...) (nr KW (...)) była przedmiotem umowy darowizny pomiędzy E. O. i W. O. (darczyńcami), a A. O. (obdarowanym synem), zawartej 26 maja 2011 r. przed notariuszem L. N. (Rep. A nr (...))

Dnia 10 października 2017 r. do tej nieruchomości została wszczęta egzekucja (sygn. Km 903/17). Wobec skutecznego odwołania darowizny Sąd Okręgowy w Ostrołęce prawomocnym wyrokiem z 27 stycznia 2020 r. w sprawie o sygn. I C 972/19 nakazał pozwanemu A. O. złożenie oświadczenia woli przenoszącego prawo własności darowanej nieruchomości z powrotem na rodziców i stwierdził, że oświadczenie powodów o przejściu tego składnika majątku do majątku wspólnego małżonków zastąpiło orzeczenie sądu.

Dnia 18 marca 2020 r. Sąd Rejonowy w Wyszkowie, procedując w sprawie egzekucyjnej z wniosków wierzycieli (...) sp. z o.o w R., (...) spółki z o.o. w W. z udziałem dłużnika A. O. oraz z wniosku wierzyciela (...) S.A. w W. z udziałem W. O. i E. O. o świadczenie pieniężne (I Co 217/18), dokonał przysądzenia prawa własności nieruchomości położonej w W. o nr KW (...) na rzecz nabywcy D. B. za cenę 320.000 zł (egzekucja prowadzona przez Komornika Sądowego J. J. w sprawach (...))

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny sprawy Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne. Wskazał, że wyrok zobowiązujący dotychczasowego (...) do złożenia oświadczenia woli o zwrotnym przeniesieniu prawa własności nieruchomości na darczyńców został wydany 27 stycznia 2020 r., a uprawomocnił się 6 lutego 2020 r., zatem już po wszczęciu postępowania egzekucyjnego skierowanego do tej nieruchomości i dokonaniu jej zajęcia, co miało miejsce 10 października 2017 r. Sąd zwrócił uwagę na treść art. 930 § 1 k.p.c., do którego to nawiązywali również powodowie twierdząc, iż nie ma on zastosowania w sprawie, gdyż do zwrotnego nabycia przez nich własności nieruchomości doszło nie w wyniku rozporządzenia nieruchomości ale wskutek prawomocnego orzeczenia sądu. Na poparcie swoich tez odwołali się do poglądów Sądu Najwyższego wyrażonych w orzeczeniach I Cr 409/77 oraz III CZP 65/80. Sąd argumentów tych nie uwzględnił i w pierwszej kolejności wskazał, że przytoczone orzeczenia nie mogły być przydatne w sprawie z uwagi na odmienne stany faktyczne będące podstawą rozstrzygnięć. Sprawy te dotyczyły zniesienia współwłasności, działu spadku oraz podziału majątku wspólnego, a zatem przyznania jednemu z dotychczasowych udziałowców - niebędącemu dłużnikiem - całości nieruchomości obejmującej także udział we współwłasności nieruchomości zajęty w toku postępowania egzekucyjnego. W tego rodzaju sprawach Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że skoro zmiana w stanie prawnym nieruchomości następuje z mocy orzeczenia sądowego a nie z mocy oświadczenia woli współwłaściciela – dłużnika, to nie stanowi ona rozporządzenia nieruchomością.

Dokonując natomiast wykładni pojęcia „rozporządzenie nieruchomością” na gruncie art. 930 § 1 k.p.c. w kontekście orzeczenia Sądu Okręgowego w Ostrołęce (I C 972/19), które doprowadziło do zmiany właściciela, Sąd uznał, że nie można pomijać charakteru roszczenia i istoty postępowania, które do takiego skutku doprowadziło. Tym samym Sąd podzielił pogląd Sądu Najwyższego zawarty w orzeczeniu z 29 września 2017 r. w sprawie o sygn. V CSK 2/17, gdzie Sąd ten dokonując wykładni pojęcia „rozporządzenie nieruchomością” w rozumieniu art. 930 § 1 k.p.c. stwierdził, iż należy nim objąć także zmiany w stanie prawnym nieruchomości powstałe na skutek wyroku sądowego zastępującego oświadczenie woli dłużnika rozporządzającego własnością nieruchomości. Dotyczy to zarówno wyroku sądu stwierdzającego obowiązek zawarcia umowy przyrzeczonej, jak również zmiany stanu prawnego nieruchomości związanej z zawarciem umowy, kiedy wyrok sądu zastąpił jedynie oświadczenie woli dłużnika (art. 64 k.c.) a do zawarcia umowy niezbędne było oddzielne złożenie odpowiedniego oświadczenia woli przez drugą stronę.

Odnosząc te uwagi do realiów niniejszej sprawy Sąd Okręgowy wskazał, że oświadczenie o odwołaniu darowizny, które zostało dokonane przez powodów wobec obdarowanego A. O., wywołało skutek w postaci obowiązku zwrotu jej przedmiotu na rzecz darczyńców (skutek wstecznie obligacyjny). Prawomocny wyrok Sądu Okręgowego z 27 stycznia

2020 r. (sygn. I C 972/19) zastąpił oświadczenie woli obdarowanego o przeniesieniu własności nieruchomości oraz oświadczenie darczyńców o przejęciu powrotnym nieruchomości. Orzeczenie Sądu - wydane w trybie art. 64 k.c. - nie stanowiąc oświadczenia woli zobowiązanego, wywołało te same skutki jakie wywołałoby to oświadczenie. W tym wypadku skutkiem tym było skuteczne rozporządzenie nieruchomością.

W tym kontekście Sąd zaznaczył, że mocą tego wyroku powodowie stali się powrotnie właścicielami nieruchomości, do której prowadzona jest egzekucja. Brak aktualizacji wpisu w księdze wieczystej – zdaniem Sądu - oceny tej nie zmienia. Wpis w księdze wieczystej dotyczący zmiany stanu prawnego tego rodzaju, nie ma bowiem charakteru konstytutywnego. Ponieważ prawomocne orzeczenie sądu zastąpiło oświadczenie woli dłużnika A. O. w przedmiocie rozporządzenia nieruchomością, tym samym – zdaniem Sądu - doszło do rozporządzenia nieruchomością po jej zajęciu w rozumieniu art. 930 § 1 k.p.c. To zaś implikowało wniosek o braku wpływu tego rozporządzenia na los postępowania egzekucyjnego a dalej, na brak przesłanek do zwolnienia nieruchomości spod egzekucji na podstawie art. 841 § 1 k.p.c. W dacie zajęcia nieruchomości stanowiła ona własność A. O., a przeniesienie własności na rzecz W. i E. małżonków O. w toku egzekucji pozostawało bez wpływu na jej przebieg. W ocenie Sądu brak zatem podstaw do zwolnienia nieruchomości i uwzględnienia żądania pozwu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, że szczególna sytuacja życiowa powodów związana z koniecznością znoszenia egzekucji do majątku, który powstał ich zasadniczym życiowym i materialnym udziałem oraz okoliczności związane ze skromnymi źródłami utrzymania z niewielkich kwotowo emerytur, które wcześniej stanowiły przesłankę do ich zwolnienia od opłaty od pozwu, uzasadniają zasądzenie na rzecz pełnomocnika pozwanego (...) sp. z o.o. w R. jedynie zwrot części kosztów postępowania to jest kwoty 1.000 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (§2 pkt 7 rozporządzenia dot. stawek wynagrodzenia adwokackiego Dz. U. z 2015 poz. 1800) i kwoty 426 zł tytułem zwrotu kosztów przejazdu do siedziby sądu na rozprawę.

Apelację od tego wyroku wnieśli powodowie zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1) naruszenie art. 930 § 1 k.p.c. poprzez:

a) jego zastosowanie i niewyłączenie nieruchomości objętej księgą wieczystą o nr (...) spod egzekucji, pomimo że w dniu wydawania zaskarżonego wyroku dłużnik A. O., na skutek prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z 27 stycznia 2020 r., sygn. akt I C 972/19 przestał być już właścicielem nieruchomości ale jednocześnie wyrok ten nie stanowił rozporządzenia nieruchomością, co sprawia, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki niezbędne do zastosowania art. 930 § 1 k.p.c.;

b) jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że „rozporządzenie”, o którym mowa w tym przepisie obejmuje także zmiany prawne w nieruchomości powstałe na skutek wyroku sądowego zastępującego oświadczenie woli dłużnika, podczas, gdy orzeczenie sądu wydane w trybie art. 64 k.c. nie stanowi skutecznego rozporządzenia nieruchomością;

2) naruszenie art. 8 ustawy o księgach wieczystych i hipotece poprzez jego niezastosowanie do ustalonego stanu faktycznego, co skutkowało nieudzieleniem im ochrony prawnej jako właścicielom ujawnionym w księdze wieczystej.

Ponadto, na podstawie art. 383 k.p.c., powodowie dokonali zmiany powództwa w ten sposób, że zamiast zwolnienia spod egzekucji nieruchomości zawnioskowali o zasądzenie na ich rzecz solidarnie kwoty 395.600 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;

Mając to na względzie powodowie wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie na ich rzecz kwoty 395.600 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz zwrot kosztów postępowania za obie instancje wraz z kosztami postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, ewentualnie – uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zażalenie na rozstrzygnięcie dotyczące kosztów procesu wniósł pozwany (...) sp. z o.o. w części dotyczącej niezasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w kwocie powyżej 1.000 zł. Sądowi zarzucił naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego zastosowanie, mimo iż powodowie nie działali w sprawie samodzielnie, a pozew został sporządzony przez profesjonalnego prawnika, który samodzielnie lub poprzez wykorzystanie swego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej winien ponieść odpowiedzialność majątkową odszkodowawczą za wytoczenie niezasadnego powództwa i w związku z tym oceniając sytuację majątkową powodów nie można przyjmować, iż zachodzi przypadek „szczególnie uzasadniony” w rozumieniu art. 102 k.p.c. Mając to na względzie pozwany wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości minimalnej stawki określonej w stosownych przepisach, tj. w kwocie 10.800 zł w miejsce kwoty 1.000 zł oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie zażaleniowe, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zarówno apelacja powodów, jak i zażalenie pozwanego są niezasadne.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, jako że znajdują one oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, a nadto nie są kwestionowane w apelacji. Aprobuje także wnioski wyprowadzone z tego materiału, a w rezultacie ocenę prawną powództwa jako bezzasadnego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego nie narusza wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego, a zaprezentowane w środku odwoławczym stanowisko stanowi w dużej mierze powielenie argumentów, które były już przedmiotem analizy i oceny Sądu pierwszej instancji, przy czym analiza ta okazała się trafna.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej wykładni pojęcia „rozporządzenie nieruchomością” zawartego w art. 930 § 1 k.p.c., odwołując się w tej mierze do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z 29 września 2017 r., V CSK 2/17. Analizując to zagadnienie Sąd Najwyższy nie oparł się na wykładni językowej, do której konsekwentnie nawiązywali powodowie tak w postępowaniu pierwszo-instancyjnym, jak i apelacyjnym, ale zastosował wykładnię funkcjonalną i celowościową, mając na względzie rolę jaką ten przepis pełni w obrocie prawnym, tj. chroni wierzyciela przed niewłaściwym postępowaniem egzekwowanego dłużnika. Ochrona ta polega na tym, że rozporządzenie przez dłużnika nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie, a czynności egzekucyjne są ważne tak w stosunku do dłużnika, jak i w stosunku do nabywcy. Przeniesienie własności zajętej nieruchomości między zbywcą a osobą trzecią jest ważne, ale bezskuteczne w stosunku do wierzycieli, którzy wszczęli egzekucję. W konsekwencji wierzyciele, którzy skierowali egzekucję do nieruchomości i doprowadzili do jej zajęcia, mogą zaspokoić się z niej tak, jakby nadal należała do majątku dłużnika. Procesową konsekwencją bezskuteczności przeniesienia własności jest możliwość dalszego prowadzenia egzekucji ze zbytej nieruchomości, tak jakby jej zbycie nie miało miejsca.

Podkreślenia wymaga, że wykładnia norm prawnych nie ogranicza się jedynie do wykładni literalnej (językowej) ale niejednokrotnie wymaga uwzględnienia funkcji jaką dany przepis pełni w systemie prawa, celu jakiemu ma służyć oraz jego związków z innymi normami prawnymi (wykładnia funkcjonalna, celowościowa, systemowa). Sąd Najwyższy na gruncie art. 930 § 1 k.p.c. opowiedział się za wspomnianą wykładnią funkcjonalną i celowościową przyjmując, że pojęcie "rozporządzenie" należy wyklądać szerzej i objąć nim także zmiany w stanie prawnym nieruchomości powstałe na skutek wyroku sądowego zastępującego oświadczenie woli dłużnika rozporządzającego własnością nieruchomości, a zdaniem Sądu Apelacyjnego, takim wyrokiem jest niewątpliwie wyrok wydany w ramach postępowania dotyczącego odwołania darowizny. Tak też przyjął Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 28 maja 2014 r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1462/13. Jak dalej argumentował Sąd Najwyższy w przywołanym wyżej orzeczeniu - brak jest podstaw do eliminacji tych zdarzeń prawnych z hipotezy art. 930 k.p.c. tylko dlatego, że dłużnik uchylał się od dobrowolnego spełnienia świadczenia polegającego na złożeniu odpowiedniego oświadczenia woli, które bez wątplenia mogło być uznane za czynność prawną rozporządzalną. W każdym przypadku, nawet przy konstytutywnym wyroku stwierdzającym obowiązek zawarcia umowy, źródłem nałożonego na strony obowiązku jest ich czynność prawna. Odmierna wykładnia zwrotu „rozporządzenie” – według Sądu Najwyższego - prowadziłyby do istotnego

naruszenia pozycji prawnej wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym skierowanym do nieruchomości tylko dlatego, że oświadczenie woli dłużnika zastąpił wyrok sądu.

Sąd Apelacyjny, podobnie jak Sąd pierwszej instancji, aprobuje powyższe stanowisko Sądu Najwyższego uznając przedstawione tam argumenty za w pełni trafne i przekonujące, gdyż oparte na pogłębionej analizie omawianego zagadnienia. Tymczasem stanowisko strony skarżącej oparte zostało na samodzielnej (nieopartej wypowiedziami doktryny i orzecznictwa) interpretacji pojęcia użytego w art. 930 § 1 k.p.c., która to interpretacja ma służyć partykularnym interesom powodów. W tym miejscu zauważyć też należy, że przytoczone przez skarżących wypowiedzi Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z 1 grudnia 1977 r., sygn. I CR 409/77 oraz uchwalę z 19 grudnia 1980 r., sygn. III CZP 65/80 nijak nie potwierdzają słuszności ich argumentacji, bowiem - jak celnie zauważył Sąd pierwszej instancji - wydane zostały na podstawie innych stanów faktycznych i dotyczyły innych konstrukcji prawnych, tj. zmian w stanie prawnym nieruchomości spowodowanych orzeczeniami sądowymi wydanymi wskutek podziału majątku wspólnego, działu spadku lub zniesienia współwłasności nieruchomości, nie zaś - tak jak ma to miejsce w sprawie niniejszej - zmian powstałych na skutek wydania wyroku zastępującego oświadczenie woli dłużnika o zwrotnym przeniesieniu prawa własności nieruchomości.

Nie sposób też zaakceptować stanowiska skarżących, że wyrok Sądu pierwszej instancji jest wadliwy, z tego względu, że podważa treść poprzedniego wyroku, tj. wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z 27 stycznia 2020 r. (I C 972/19). W tym kontekście stwierdzić jedynie należy, że wydanie obu wyroków opierało się na zupełnie odmiennych przesłankach i dotyczyło odrębnych materii prawnych. Oba Sądy badały inne kwestie faktyczne i prawne, a Sąd pierwszej instancji - z samej istoty dochodzonych w obu procesach roszczeń - nie mógł „wykroczyć poza swoje kompetencje” oddalając powództwo, pomimo że Sąd Okręgowy w Ostrołęce prawomocnym wyrokiem z 27 stycznia 2020 r. (I C 972/19) uwzględnił powództwo małżonków O. o nakazanie A. O. zwrotnego przeniesienia przedmiotu darowizny. Podobnie jak uwzględnieniu tego ostatniego żądania powodów nie mógł stać na przeszkodzie fakt, że już wówczas toczyło się postępowanie egzekucyjne wobec A. O. obejmujące także sporną nieruchomość. Inne są zakresy i cele wszystkich tych postępowań, a Sąd pierwszej instancji z całą pewnością nie naruszył art. 365 § 1 k.p.c., wydając orzeczenie określonej treści. Podkreślenia też wymaga, że rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu przez komornika (w tym także wydanie orzeczenia sądowego uwzględniającego powództwo o odwołanie darowizny) nie jest niedozwolone a jedynie powoduje bezskuteczność w stosunku do wierzycieli, którzy wszczęli egzekucję z tej nieruchomości.

Bezpodstawny okazał się także zarzut naruszenia art. 8 ustawy z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ponieważ sam wpis w księdze wieczystej jest jedynie konsekwencją wydania przez Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyroku z 27 stycznia 2020 r. (I C 972/19) uwzględniającego powództwo o odwołanie darowizny, a wyrok takiej treści - jak już wyżej wspomniano - wpisuje się w hipotezę art. 930 § 1 k.p.c. i w związku z tym nie może stanowić przeszkody do dalszego prowadzenia egzekucji z zajętej nieruchomości. Innymi słowy, sam wpis w księdze wieczystej niczego tutaj nie rozstrzyga, zważywszy, że podstawę jego dokonania stanowiło określone orzeczenie sądowe, którego skutki materialnoprawne i procesowe były przedmiotem analizy obecnie toczącego się postępowania. Argumenty podnoszone w tym zakresie przez skarżących są więc niezasadne.

Odnosząc się do kwestii zmiany powództwa w trybie art. 383 k.p.c. zdaniem Sądu Apelacyjnego jest ona niedopuszczalna, bowiem wiąże się ze zmianą podstawy faktycznej żądania i w istocie polega na zgłoszeniu nowego roszczenia w miejsce dotychczasowego. Zauważyć bowiem należy, że pierwotnie powodowie domagali się zwolnienia zajętej nieruchomości spod egzekucji, co wymagało wykazania przesłanek z art. 841 k.p.c., a obecnie domagają się zapłaty określonej kwoty pieniężnej (w ogóle nie konkretyzując na jakiej podstawie i z jakiego tytułu), co wymaga wykazania zupełnie innych przesłanek (już nie naruszenia określonego prawa wskutek prowadzenia egzekucji z danego składnika majątku dłużnika ale istnienia określonej wierzytelności względem pozwanych). Rozstrzygnięcie o zapłacie wiązałoby się zatem z koniecznością zastosowania innych przepisów prawa materialnego niż art. 841 § 1 k.p.c. W tym kontekście na uwagę zasługuje treść orzeczenia Sądu Najwyższego z 19 listopada 1998 r., sygn. akt III CKN 32/98, w którym Sąd ten wskazał, iż przytoczenie w apelacji przepisów prawa materialnego, wskazujących na inny stan

faktyczny niż ten, na którym zostało oparte żądanie pozwu, stanowi niedopuszczalną w postępowaniu apelacyjnym zmianę powództwa.

Z tych też względów apelacja okazała się bezzasadna i podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego niezasadne jest także zażalenie strony pozwanej. Podkreślenia wymaga, że ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony z art. 102 k.p.c. ma charakter dyskrejonalny, w związku z czym w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona przez sąd wyższej instancji tylko wówczas, gdy jest rażąco nietrafna (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2006 r., V CSK 292/06, nie publ. i postanowienia z dnia 13 grudnia 2007 r., I CZ 110/07, nie publ.; z dnia 11 lutego 2010 r., I CZ 112/09, nie publ.; z dnia 13 lipca 2011 r., III CZ 32/11, nie publ.; z dnia 23 maja 2012 r., III CZ 25 /12, nie publ.). Zdaniem Sądu odwoławczego, taka sytuacja nie zachodzi w sprawie niniejszej, a Sąd Okręgowy słusznie zwrócił uwagę na szczególną sytuację powodów, którzy utrzymując się ze skromnych świadczeń emerytalnych zmuszeni są znosić egzekucję z nieruchomości, do której w zasadzie przysługuje im prawo własności ale prawo to nie podlega ochronie w ramach toczącego się postępowania komorniczego. Zaznaczenia też wymaga, że sytuacja majątkowa powodów była dwukrotnie analizowana w niniejszym procesie i dała Sądowi pierwszej instancji podstawy do zwolnienia ich od opłaty od pozwu, zaś tut. Sądowi Apelacyjnemu do zwolnienia od opłaty od apelacji powyżej kwoty 1.000 zł. Nie bez znaczenia jest również to, że sprawa nie wymagała znacznego zaangażowania i nakładu pracy pełnomocnika strony pozwanej. Postępowanie dowodowe ograniczyło się w zasadzie do dowodów z dokumentów, a pełnomocnik pozwanego sporządził tylko jedno pismo procesowe, tj. odpowiedź na pozew oraz uczestniczył na jednym terminie rozprawy, jako że tylko jeden został wyznaczony. Podsumowując - sprawa była nieskomplikowana i w zasadzie mało absorbująca. Powyższe w połączeniu z trudną sytuacją materialną powodów, która została odpowiednio zweryfikowana przez sądy obu instancji, prowadzi do wniosku, że rozliczenie kosztów procesu w oparciu o art. 98 k.p.c. i zasądzenie na rzecz strony wygrywającej wynagrodzenia w wysokości stawki minimalnej (10.800 zł) – kłóciłoby się z zasadami słuszności i sprawiedliwości. Podnoszona zaś w zażaleniu kwestia, czy powodowie samodzielnie sporządzali pisma procesowe, czy też z pomocą profesjonalisty i czy w związku z tym przysługuje im prawo dochodzenia roszczeń z tytułu odpowiedzialności odszkodowawczej autora tych pism (OC), leży poza zakresem regulacji z art. 102 k.p.c.

Mając te same względy na uwadze, Sąd odwoławczy w ten sam sposób rozliczył koszty postępowania drugo-instancyjnego (art. 102 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.).

(...)